

บทที่ ๑

บทนำ

ความจำเป็นและความสำคัญของ เรื่องหน้ามาวิจัย

สถานการณ์ปัจจุบันของโลกเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดยั้ง วงการเศรษฐกิจ การค้า การอุตสาหกรรม และการทหาร ให้ความสนใจต่อเครื่องจักร เครื่องยนต์และเครื่องไฟฟ้า อันจะทำให้ระบบงานดำเนินอย่างรวดเร็ว โดยใช้เงาคนน้อยและทุนแรงงานมนุษย์ พร้อม ๆ กันนั้น สถานการศึกษาได้มีการปรับปรุงโดยสนับสนุนให้มีการใช้โสตทัศนูปกรณ์ทุกชนิด ในการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้ทันกับความต่องานของสังคมและสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงและเจริญอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการสอนของครูที่มีเพียงการอธิบายด้วยปากเปล่า (Oral Teaching) เป็นวิธีการที่ล้าหลัง เสียแล้ว Tyler^๑ ได้ข้อคิดเห็นว่า การเรียนแบบ Verbal learning ไม่ช่วยให้การเรียน สัมฤทธิ์ผล เพราะเชื่เพียงนามธรรม ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจความข้ง หรือแจ่มแจ้งพอเท่ากับการนำเอาวัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษามาช่วยในการสอน วัสดุอุปกรณ์นี้จะช่วยให้นักเรียนได้สัมผัสประสบการณ์ แรกตัวกับเหตุการณ์เรียนการสอนมีประสิทธิภาะยิ่งขึ้น John Dewey^๒ นักการศึกษายิ่งใหญ่ ของ อเมริกาได้สนับสนุนการใช้โสตทัศนูปกรณ์ว่า การกิจที่สำคัญของโรงเรียนในการจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียนนั้น ไม่ใช่เพียงเพียงวางหลักสูตร เอาไว้อย่างสวยงามหรูเท่านั้น แต่จะต้องรู้จักเลือกเอาโสตทัศนูปกรณ์มาประกอบการสอนด้วย จึงจะทำให้ประสบการณ์นั้น ๆ มีคุณค่าส่งผลใหญ่เรียนเจริญงอกงาม

^๑ Tyler, R.W. The Relation between Recall and Higher Mental Processes. In C.H. Judd and Others, Education as Cultivation of the Higher Mental Processes. New York : Macmillan Co., 1936.

^๒ Salor, Galen J. and Alexander, William M. Curriculum Planning for Modern Schools, Holt, Rinehart and Winston, Inc. New York 1966.

ความคิด เห็นของนักจิตวิทยา " ได้สนับสนุนว่า ตามปกติ สิ่งให้นักเรียนต้อง เรียนนั้นมี
มากมายหลายอย่าง นักเรียนมีได้เรียนเรื่องสิ่งเดียวกัน แต่ต้อง เรียนหลาย ๆ สิ่งพร้อมกันไปช่วย
ดังนั้นเพื่อการ เรียนบรรลุผล จึงจำเป็นจะต้องมีวิธีการ สอนและวัสดุประกอบการสอน

ในบรรดาโสตทัศนูปกรณ์ทั้งหลายนั้น ภาพยนตร์เป็นโสตทัศนูปกรณ์อย่างหนึ่ง ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ทุกเพศทุกวัย ภาพยนตร์ให้ทั้งความบันเทิงและพินิจความรู้ ตามประเภทของภาพยนตร์นั้น ๆ จากประสบการณ์สองชาวเขาได้พบว่า มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่หนีเรียน เพื่อไปชมภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์ และผลการวิจัยของ Edgar Dale^๕ ในเรื่อง Children's Attendance at Motion Picture ในปี ๑๙๓๕ ก็พบว่า เด็ก ๆ ทั้งหมดเป็นลูกกำพร้าประจำของโรงภาพยนตร์ทั้งสิ้น ในกรณีเช่นนี้ย่อมแสดงให้เห็นแล้วว่า ภาพยนตร์มีอิทธิพลต่อนักเรียน ดังนั้นถ้าเราจะนำภาพยนตร์มาประกอบการสอน คงทำให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนยิ่งขึ้น อีกทั้งในปัจจุบันนี้มีภาพยนตร์ เพื่อการศึกษาแพร่หลาย และจะเป็นภาพยนตร์ที่สร้างจากต่างประเทศ และ เนื้อหาของภาพยนตร์บางเรื่องยังไม่ตรงตามหลักสูตรของประเทศไทย แต่ก็เห็นว่ามักจะถูกใช้ในทางการ วิชาการสอนพอสมควร

อีกประการหนึ่งโสตทัศนูปกรณ์กำลัง เปลี่ยนโฉมหน้าการสอนของครู ซึ่งแต่ก่อนนั้นครูมีอุปกรณ์การสอนแต่เพียงของธรรมดาเท่านั้น แต่ในยุคปัจจุบัน ความเจริญในวิทยาการด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ มีมากมายละ เป็นไปอย่างรวดเร็วดังกล่าวไว้ข้างต้น ดังนั้นการเรียนการสอนในยุคนี้ย่อมจะต้องพัฒนาไปถ่วง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันนี้ อุปกรณ์การสอนจึงควรมีมากกว่าของธรรมดาธรรมดา อุปกรณ์การสอนที่ครูผู้สอนเห็นว่า จะเป็นประโยชน์มากที่สุดต่อการ วิชาการสอนนั้นได้แก่ภาพยนตร์ เพราะภาพยนตร์นี้อาจจะช่วยให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผล

^๕ Hoban, Movies That Teach. New York, Dryden Press 1946.

^๕ Dale, Edgar. Childrens's Attendance at Motion Picture. New York, Macmillan Co., 1935.

ด้วยความสนใจอย่างยิ่งว่าการสอนโดยมีภาพยนตร์ช่วยนี้ จะมีประสิทธิภาพเพียงใด
อาจารย์ฉวี บุกรโยธิน ผู้ควบคุมการวิจัย จึงเสนอแนะให้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาพยนตร์ประกอบ
การสอนในวิชาภูมิศาสตร์ เพราะมีภาพยนตร์ในด้านวิชาภูมิศาสตร์นี้ ตรงกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษา
ธิการ

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงตกลงใจทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง " การศึกษาเปรียบเทียบการสอนวิชา ภูมิศาสตร์
โดยใช้ภาพยนตร์ประกอบและใช้ใช้ภาพยนตร์ประกอบ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ โรงเรียนสตรี-
วิทยา " การวิจัยเรื่องนี้เป็นความพยายามและความสนใจอย่างยิ่ง ของผู้วิจัยที่จะศึกษาและค้นคว้า การ
ใช้ภาพยนตร์ประกอบการสอนนั้นจะมีผลประการใด ต่อการ เรียนการสอนของนักเรียนและครูในประเทศไทย
และมีปัญหาอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ภาพยนตร์ประกอบการสอน ทั้งนี้เพื่อจะได้ขจัดปัญหาเหล่านั้น
เสีย และปรับปรุงส่งเสริมให้มีการใช้ภาพยนตร์เป็นอุปกรณ์การสอน ให้แพร่หลายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้า
เกี่ยวกับผลของการสอนโดยมีภาพยนตร์ประกอบ เพื่อที่จะได้ทราบถึงคุณค่าของการใช้ภาพยนตร์ประกอบการ
สอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ โรงเรียนสตรีวิทยา วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษาถึงประโยชน์และคุณค่าของภาพยนตร์ มีต่อการเรียนการสอน ของนักเรียนและครู
ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ
๒. เพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบผลการสอนโดยใช้ภาพยนตร์ และ การสอนแบบบรรยายในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๕ แผนกศิลปะ
๓. เพื่อระข้อที่เป็นปัญหา อุปสรรคในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาพยนตร์ประกอบการสอน และ
การสอนแบบบรรยาย
๔. เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทภาพยนตร์

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

- ๑. จะทำการศึกษาเปรียบเทียบผลการสอน โดยมีภาพยนตร์ประกอบและไม่ีภาพยนตร์ประกอบ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ วิชาภูมิศาสตร์คาบภาพ
- ๒. จะทำการศึกษาวิจัยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ โรงเรียนสตรีวิทยา สังกัดกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปี ๒๕๑๑
- ๓. กลุ่มนักเรียนที่จะทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยนักเรียนหญิง ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ โรงเรียนสตรีวิทยา ในปีการศึกษา ๒๕๑๑ โดยใช้วิธีจับสลากเลือกนักเรียน เพียง ๒ ชั้น จากจำนวนทั้งหมด ๔ ชั้น รวมนักเรียนที่ใช้ทำการวิจัยทั้งสิ้น ๕๕ คน

จำกัดความของการวิจัย

ภาพยนตร์ คือภาพนิ่งเป็นชุด ingsบันทึกเอาอิริยาบถต่าง ๆ ของการเคลื่อนไหว ลงบนฟิล์มอย่างตลอเนื่องกันด้วยความรวดเร็ว แล้วนำมาฉายด้วยเครื่องฉายภาพยนตร์ ด้วยความเร็วเช่นกับ ภาพยนตร์ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นภาพยนตร์ขนาด ๑๖ ม.ม. รวม ๒ เรื่อง เป็นภาพยนตร์ สี ๑ เรื่อง และภาพยนตร์ขาว - ดำ ๑ เรื่อง

การสอนโดยใช้ภาพยนตร์ประกอบ เป็นการสอนที่ใช้ภาพยนตร์ประกอบกำนรรายของครูผู้สอน แนะนำเนื้อหาของการฉายภาพยนตร์ประกอบ มีการอธิบายและซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในภาพยนตร์ มีการเขียนปัญหาที่นักเรียนควรสนใจ และการเขียนคำถามหรือศัพท์ลงบนกระดานดำ

การสอนแบบบรรยาย ผู้สอนบรรยายเรื่องราวจากเนื้อเรื่อง ในบทเรียนด้วยระดับเสียงสูงต่ำ เขียนคำถามที่สัมพันธ์กับบทเรียนลงบนกระดานดำบ้าง ในชั้นเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยการซักถามและถามคำถามเป็นชั้น การบรรยายแบบนี้เป็นการบรรยายที่ไร้อัต Verbalistic Material อันได้แก่คำพูด และคำเขียนบ้างเล็กน้อย

กฎบัตร หมายถึงวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ ซึ่งกล่าวถึงสภาพธรรมชาติต่าง ๆ ที่หาได้ ภูมิอากาศและลักษณะของพื้นดินเปลี่ยนแปลงไป เรื่องที่ทำการวิจัยมี ๒ เรื่อง คือ เรื่องการเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก, เรื่องทำไมภูเขาจึงเกิดขึ้น, เรื่องการเกิดเขาระบบเปลือกโลก, เรื่องพายุไต้ฝุ่น, เรื่องน้ำ, เรื่องลมและการกระทำของลม, และเรื่องกาลอากาศ มีเรื่องที่ทำการสอนทั้งหมดที่มีอยู่ในหลักสูตรของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แผนกศิลปะ หมายถึงการศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับเด็กอายุ ๑๕ - ๑๘ ปี เป็นระดับการศึกษาที่ถ่วงเนื่องจากระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แผนกศิลปะ ซึ่งเรียกว่า มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ การศึกษาที่จัดสอนในชั้นนี้เป็นการสอนทางวิชาการ (Academic Subject) และเน้นหนักไปในด้านภาษา

คุณภาพของการวิจัย เป็นการศึกษาถึงผลการสอนโดยใช้ภาพยนตร์ประกอบ กับการสอนแบบบรรยาย และเปรียบเทียบผลการสอนทั้งสองวิธีนี้ว่า การสอนอย่างไรในจะมีประสิทธิภาพกว่ากัน การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในด้านการศึกษาทางวัสดุที่สมบูรณ์ประเภท (Projected Materials) ที่จะให้ผล - เพียงใดในวงการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และจะทำให้ทราบถึงสาเหตุและข้อบกพร่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้วัสดุที่สมบูรณ์ประเภทนี้ เพื่อที่จะได้หาทางแก้ไข ปรับปรุงส่งเสริมการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทนี้ให้แพร่หลาย กว้างขวาง หรือส่งเสริมงานการวิจัยในด้านอื่น ๆ ต่อไป

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวกับงานวิจัยนี้

การวิจัยในประเทศไทย

ในประเทศไทยเวลานี้ การวิจัยเกี่ยวกับคุณค่าของอุปกรณ์การสอนที่มีต่อการเรียนการสอนนั้นมีผู้ทำการวิจัยไว้มาก การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอน โดยใช้ภาพยนตร์กับการสอนปากเปล่า ในครั้งนี้ นับว่าเป็นการวิจัยใหม่ ยิ่งไม่มีผู้ใดกระทำมาก่อนเลย นอกจากนี้การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบโดยวิธีสัมภาษณ์ ดังนี้

เปี่ยมจิต เกียรติบรรลือ^๕ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษา (ป. ๕ ๖ ๗) ด้วยวิธีสัมภาษณ์กับการสอนด้วยปากเปล่า" เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ ผลการวิจัยสรุปว่า การสอนด้วยปากเปล่า มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าการสอนด้วยวิธีสัมภาษณ์ จากการทดสอบทั้ง ๓ ครั้ง และนำผลมาเปรียบเทียบดู ปรากฏว่ากลุ่มสอนปากเปล่าได้คะแนนเฉลี่ยครั้งแรก ๑๕.๕๔ ทดสอบครั้งที่ ๒ ได้ ๑๘.๕๖ น้อยกว่าครั้งแรก ทดสอบครั้งที่ ๑ ได้คะแนนเฉลี่ย ๑๕.๑๕ ซึ่งมากกว่าครั้งที่ ๒ เล็กน้อย แต่ก็น้อยกว่าครั้งที่ ๑ ส่วนกลุ่มสอนโดยวิธีสัมภาษณ์ครั้งแรกได้คะแนนเฉลี่ย ๑๘.๕๕ ทดสอบครั้งที่ ๒ ได้คะแนนเฉลี่ย ๑๖.๓๖ น้อยกว่าครั้งแรก ครั้งที่ ๑ ได้คะแนนเฉลี่ย ๑๖.๕๘ มากกว่าครั้งที่ ๒ เล็กน้อย แต่ก็น้อยกว่าการทดสอบครั้งแรก

จากการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่ ๕ % คะแนนเฉลี่ยของทั้ง ๓ ครั้งนี้ ปรากฏว่าการสอนด้วยปากเปล่ากับการสอนด้วยวิธีสัมภาษณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือได้ค่า $Z = ๘.๘$, ๓.๑๘ และ ๘.๗ ตามลำดับ

^๕ เปี่ยมจิต เกียรติบรรลือ, วิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษา (ป. ๕ ๖ ๗) ด้วยวิธีสัมภาษณ์กับการสอนด้วยปากเปล่า แผนกโสตทัศนศึกษา ภาควิชาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๑๑

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นางสาวกฤษณา สยามเนตร^๒ เขียนวิทยานิพนธ์ เรื่อง การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนมัธยมปีที่ ๔, ๕ และ ๖ โรงเรียนที่ทำการทดสอบมี ๓ โรงเรียน ในจังหวัดพระนครและธนบุรี โดยได้ออกแบบสอบถามแก่นักเรียนชายและหญิงจำนวน ๗๐ คน การวิจัยนี้กล่าวหาว่า นักเรียนชายและหญิง ใช้เวลาว่างในการดูภาพยนตร์ และฟังเพลงมากที่สุด

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ นางสาวกฤษณา สยามเนตร^๓ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อเด็กวัยรุ่น" เสนอต่อคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้เพื่อสำรวจอิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อเด็กวัยรุ่น ความสนใจในการดูภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ การไปดูภาพยนตร์ของเด็กรุ่น วัยเวลาที่ชอบดู การเอาใจใส่ของผู้ปกครอง การเขียนแบบภาพยนตร์ ผลคิดผลเสียของการดูภาพยนตร์ ที่หนักหน่วงของเด็กที่ดูภาพยนตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่พัฒนาหัวใจตลอดจนการใช้เงินเพื่อพัฒนาตนเองอีกด้วย

การวิจัยนี้ทำการวิจัยจากโรงเรียนชาย ๓ โรงเรียน โรงเรียนหญิง ๑ โรงเรียน จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๗๔๔ คน เป็นนักเรียนชาย ๔๖๐ คน นักเรียนหญิง ๒๘๔ คน ผลการวิจัยปรากฏว่า

๑. เด็กวัยรุ่นชอบดูภาพยนตร์ ประเภทสยองขวัญ เด็กวัยรุ่นหญิงชอบดูภาพยนตร์ที่วิจิตรวิเศษและภาพยนตร์เพลง
๒. เด็กวัยรุ่นชายดูภาพยนตร์ ที่ตื่นเต้นเร้าใจมากที่สุด
๓. แหล่งผลิตภาพยนตร์ที่รสนิยมมากที่สุด ภาพยนตร์ต่างประเทศและภาพยนตร์อเมริกัน
๔. เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงชอบไปดูภาพยนตร์ในวันเสาร์และอาทิตย์
๕. เด็กที่ไปดูหนังชอบไปดูหนังร่วมกับเพื่อนเพศเดียวกันและเด็กหญิงชอบดูกับญาติพี่น้อง
๖. ผู้ปกครองเอาใจใส่ในการดูภาพยนตร์ของเด็กวัยรุ่นทั้ง ๒ เพศ
๗. อุปสรรคในการดูภาพยนตร์ของเด็กคือ ผู้ปกครองไม่ให้ออกไปดู

^๒ นางสาวกฤษณา สยามเนตร, การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๔, ๕ และ ๖, วิทยานิพนธ์, คณะครุศาสตร์, พ.ศ. ๒๕๐๒

^๓ กฤษณา สยามเนตร, อิทธิพลของภาพยนตร์ที่มีต่อเด็กวัยรุ่น, วิทยานิพนธ์, คณะครุศาสตร์, พ.ศ. ๒๕๐๓

- ๘. อิทธิพลของภาพยนตร์นั้น คือ เด็กวัยรุ่นเลียนแบบการแต่งกายมากที่สุด
- ๙. เหตุผลการเลียนแบบเพราะชอบ และแสดงว่าทันสมัย
- ๑๐. กวโรจายในการดูภาพยนตร์ เด็กวัยรุ่นได้จายจากค่าใช้จ่ายส่วนตัว
- ๑๑. เด็กวัยรุ่นทั้งสองเพศ เห็นว่าควรมีขอบเขตจำกัดมากที่สุด

ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ นางสาวปรีชญ์ กระแสอินทร์ ค.บ. ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องอิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมเด็กวัยรุ่น ความมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อจะหาความสนใจ และอิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อความประพฤติ ทัศนคติ อารมณ์ และสังคม ของเด็กวัยรุ่นชายหญิง โดย การนำข้อมูลจากการออกแบบสอบถาม จากนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนสาธิตจุฬา ในระดับชั้น ม.ศ. ๑ - ๕ เฉพาะในพระนครและธนบุรี รวมทั้งผู้ปกครองของนักเรียนด้วย ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

- ๑. เด็กวัยรุ่นหญิงชอบดูโทรทัศน์มากที่สุด เวลาที่เด็กวัยรุ่นชายหญิงดูโทรทัศน์มากที่สุด คือ เวลา ๑๙.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. และโตเวลากลับบ้านละ ๑๓ ชม. ๔๐.๕ นาที ส่วนคำแนะนำการห้ามดูรายการจนอยู่กับตัวของเด็ก วัยรุ่นอายุน้อยได้รับห้ามและการกำหนดเวลามากกว่าวัยรุ่นอายุมาก
- ๒. ประเภทของภาพยนตร์ที่เด็กวัยรุ่นชอบนั้น เด็กวัยรุ่นชายชอบภาพยนตร์จารกรรมและสงคราม ส่วนเด็กวัยรุ่นหญิงชอบภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ กวหนามากที่สุด
- ๓. อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ที่มีต่อเด็กวัยรุ่นนั้น มีทั้งแง่ดีและแง่เสีย ในแง่ดีคือ ช่วยในการสังคมน การดำรงชีวิต ช่วยการศึกษาเล่าเรียนและ เป็นการประหยัดเงินในการออกเที่ยวนอกบ้าน ส่วนในแง่เสียนั้น คือทำให้เด็กเป็นหนุ่มเป็นสาวเร็ว ทำให้เด็กวัยรุ่นชายชอบเลียนแบบชายพระเอกและดูรายปีภาพยนตร์ ชอบพกอาวุธ ชอบพูดตามแบบทพากย์ ทำให้เด็กใจกล้าพูดที่เป็นคำใหม่ ๆ แปลก ๆ ได้ นอกจากนั้น ภาพยนตร์โทรทัศน์มีลวดลึงใจเด็ก ทำให้เด็กเห็นว่าการชกด้วยมวยนั้นเป็นเรื่องธรรมดา และภาพยนตร์หวาดเสียวตื่นเต้นทำให้เสียสุขภาพ แต่มีเด็กจำนวนน้อย เห็นว่าจะทำให้เสียผลต่อการเรียน

ปรีชญ์ กระแสอินทร์, อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมเด็กวัยรุ่น, วิทยานิพนธ์, คณะนักจิตวิทยา, แผนกโสตทัศนศึกษา, พ.ศ. ๒๕๐๕

เมื่อปี ๒๕๑๐ นายอมส นินนาทนนท์ ค.บ. ได้ทำการวิจัยเรื่องความสนใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีต่อการชมภาพยนตร์ ความมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้ ก็เพื่อทราบความสนใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีต่อการชมภาพยนตร์ เหตุผลที่เลือกภาพยนตร์ที่ตนเองชอบ พิจารณาคือการชมเพื่อเตรียมเพิ่มความรู้ การพักผ่อนน่างอื่น ความถี่ในการชมภาพยนตร์และการใช้เวลาสำหรับชมภาพยนตร์

การวิจัยครั้งนี้ใช้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒราชบุรี ทั้งชายและหญิงจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ๕ แห่ง ประชากรรวมทั้งสิ้น ๒,๐๐๐ คน

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. นักศึกษากlasse ทั้ง ๒ เพศ นิยมชมภาพยนตร์ประเภทต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน จะแตกต่างกันบ้างเพียงเล็กน้อยตรงที่ประเภทของภาพยนตร์ และอันดับความชอบเท่านั้น นักศึกษารายชื่อยอดนิยมชมมากที่สุด ส่วนนักศึกษารายชื่อยอดนิยมชมภาพยนตร์เรื่องและคนชมมากที่สุด
๒. ความถี่ในการชมภาพยนตร์นี้ นักศึกษาทั้งชายหญิงชมภาพยนตร์เดือนละ ๑ - ๓ เรื่องเท่านั้น
๓. นักศึกษารายชื่อยอดนิยมชมภาพยนตร์ตาม วัน เวลาและโอกาสว่างน่วย ส่วนนักศึกษารายชื่อยอดนิยมชมภาพยนตร์ในวันที่มีเวลาว่างจากการเรียน ส่วนรอบที่ชมภาพยนตร์นั้นมากที่สุดได้แก่รอบ ๑๘.๐๐ น.
๔. นักศึกษาทั้งชายและหญิง นิยมไปชมภาพยนตร์กันเกือบทุกวัน
๕. นักศึกษารายชื่อยอดนิยมเห็นว่า การชมภาพยนตร์ได้ประโยชน์ในการช่วยผ่อนคลายความเครียดและคลายความทรงจำเครียด
๖. นักศึกษารายชื่อยอดนิยมไม่รับเอาอิทธิพลจากภาพยนตร์มาปฏิบัติเอมเหมือนกัน
๗. ภาพยนตร์ที่นักศึกษารายชื่อยอดนิยมชอบคือ ภาพยนตร์ที่ผลิตจากฮอลลีวูด สหรัฐอเมริกา
๘. การใช้เวลาว่างชมภาพยนตร์นั้น ได้ประโยชน์เท่ากับการใช้เวลาว่างทำงานน่วยบ้าง
๙. นักศึกษาทั้งชายหญิงมีความเห็นตรงกันว่า รัฐบาลควรส่งเสริมภาพยนตร์โดยให้ทั้งระดับ

มาตรฐานสากล

๕ อมส นินนาทนนท์ ค.บ. "ความสนใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีต่อการชมภาพยนตร์". วิทยานิพนธ์, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒราชบุรี, พ.ศ. ๒๕๑๐.

๑๐. นักศึกษาชายและหญิงเห็นว่า รัฐบาลไม่ควรตั้งใจจัดทำภาพยนตร์จากต่างประเทศ

๑๑. นักศึกษาชายและหญิงมีความเห็นว่า รัฐบาลควรเข้มงวดกวดขันให้คณะกรรมการตรวจประเมินภาพยนตร์ ตรวจสอบอย่างเคร่งครัดที่ตรงกับกฎหมายเกี่ยวกับการตรวจภาพยนตร์

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ

การวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของภาพยนตร์ ที่มีต่อการเรียนการสอนในต่างประเทศมีดังนี้

Gibson^{๑๐} ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Motion Picture Testing and Research" โดยเปรียบเทียบผลการสอนด้วยฟิล์มกับการสอนแบบบรรยาย กลุ่มสอนด้วยฟิล์มมีสไลด์บรรยายประกอบด้วยฟิล์ม ๑๕ แฉก กลุ่มบรรยายอ่านจากรายงานดี ๆ และหนังสือที่มุ่งเนื้อหาประกอบในเรื่อง Air training of position firing ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มที่สอนด้วยฟิล์มและกลุ่มที่สอนด้วยการบรรยาย ได้เรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎีมากช้่นอย่างมีนัยสำคัญ

Slattery^{๑๑} ได้ทำการวิจัยเรื่อง "An Appraisal of the Effectiveness of Selected Instructional Sound Motion Pictures and Silent Filmstrip in Elementary School Instruction" โดยเปรียบเทียบประสิทธิภาพของฟิล์มสตริปไม่มีเสียงกับภาพยนตร์เสียงในการสอนรายสัปดาห์ และความรู้แก่นักเรียนชั้นประถมปีที่ ๕ ในวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การสอนด้วยฟิล์มสตริปทั้งที่เด็กมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วมในการเรียนก็ตาม ได้ผลดีกว่าการสอนด้วยภาพยนตร์เสียงอย่างมีนัยสำคัญ

^{๑๐} Gibson, James I (Ed.). Motion Picture Testing and Research (USAF Aviation Psychol Program Res. Rep, No.7 GPO, 1947,) 267 ๑.

^{๑๑} Slattery, Sister A. Jamesta. An Appraisal of the Effectiveness of Selected Instructional Sound Motion Pictures and Silent Filmstrip in Elementary School Instruction. (Catholic 1953.)

Douglas H. Yock^{๑๖} และ Forrest L.E. Rlandson ได้ทำการวิจัยเมื่อ พ.ศ.๑๙๕๕ เรื่อง "The Effectiveness of Visual Aids in Rental Teaching" โดยทำการทดสอบ และทดสอบในมหาวิทยาลัย มิเนโซตา แยกกันสองกรรม โดยใช้นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๙๘ คน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มแรกดูภาพยนตร์ กลุ่ม ๒ ดูภาพยนตร์และดูการสาธิต กลุ่ม ๓ ดูการสาธิตอย่างเดี่ยว หลังจากนั้นได้เราห้องปฏิบัติการทำงานแล้วอีกการทำงาน และของการวิจัยสรุป ได้ว่า กลุ่มที่ดูการสาธิตได้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญดีกว่า กลุ่มดูภาพยนตร์อย่างเดี่ยว กลุ่มที่ดู ภาพยนตร์ และการสาธิตได้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญดีกว่ากลุ่มที่ดูภาพยนตร์อย่างเดี่ยว และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างกลุ่มที่ดูการสาธิต กับกลุ่มที่ดูภาพยนตร์และการสาธิตร่วมกัน

Freeman, F.N., และ Hofer^{๑๗} ได้ทำการวิจัยเรื่อง "An Experimental Study of the Influence of Motion Picture Films on Behavior" ได้ทำการรายงาน และ ทดสอบ เพื่อพิสูจน์ว่า ภาพยนตร์มีประสิทธิภาพต่อพฤติกรรมของเด็กหรือไม่ การทดสอบเกี่ยวกับการระวัง ภัยอันตราย ปรากฏว่าเด็กกลุ่มที่ดูภาพยนตร์ ได้รู้จักระวังภัยอันตรายในตนเองดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ดูภาพ -ยนตร์

^{๑๖} Douglas H. Yock and Forrest L.E. Rlandson. "The Effectiveness of Visual Aids in Rental Teaching" (Journal of Education Research, Vol,52 No.1, September, 1958.

^{๑๗} Freeman, F.N., and Hofer, Carolyn. "An experimental Study of the Influence of Motion Picture Films on Behavior" Journal of Educational Psychology. Vol.XXII September, 1931.

ในปี ๑๙๕๕ Louis Romano^{๑๔} ได้ศึกษามองสองภาพยนตร์และภาพนิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อัตถวิธานวิทยาศาสตร์ ซึ่งเอามาจากสิ่งที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ นักเรียนที่ไว้ทดสอบเป็นนักเรียนปีแรก ๕, ๖, ๗ ของโรงเรียนพรูค ในรัฐวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา การทดสอบกระทำโดยเลือกเวลานักเรียนที่คุ้นเคยกับสิ่งแวกซ้อนก็แล้ว และนักเรียนในวิชาที่เขาเห็นว่าเหมาะสม

ผลของการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยอิงภาพยนตร์และภาพนิ่ง จะสามารถจำค่าศัพท์ได้มากกว่าพวกที่เรียนโดยไม่ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวเป็นอันมาก เช่น นักเรียนเกรด ๕ สามารถจำค่าศัพท์เฉพาะทางวิทยาศาสตร์ได้เพิ่มขึ้นถึง ๓๐๐ เปอร์เซ็นต์ นักเรียนเกรด ๖ สามารถจำค่าศัพท์ได้มากกว่าพวกที่เรียนโดยไม่ใช้อุปกรณ์ชนิดนี้ถึง ๒ เท่า และนักเรียนเกรด ๗ ก็สามารถจำค่าศัพท์ได้ดีกว่าพวกที่ไม่ได้ถึง ๕๐๐ เปอร์เซ็นต์

UNESCO^{๑๕} ได้ทำการทดลองเรื่อง "An Experiment in Visual Education in West China" เกี่ยวกับคุณค่าโดยทั่วไปของวัสดุรูปธรรมในการสอนสุศึกษา แต่ช่วงเวลาสูงอายุ ในบรรดา ผลการวิจัยปรากฏว่า ฟิล์มสลับรูปและสไลด์เป็นอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการสอน ระยะเวลาเป็นจำนวนมาก และในการสร้างความรู้สึกประทับใจที่ลึกซึ้งและกินเวลานาน

^{๑๔}

Louis Romano. "The Role of 16mm. Motion Picture and Projected Still Pictures in Science Unit Vocabulary Learning at Grade 5,6,7," (Unpublished Ph.D. Thesis University of Wisconsin, 1955.)

Walter A. Wittich, and Charles Francis Schuller. Audio-Visual Materials thaird edition. Harper & Row, Publishers, New York. Reference.

^{๑๕}

UNESCO The Healthy Village : An Experiment in Visual Education in West China, (Columbia U. 1951.) 110 p.